

RAJALLA LIVING LAB – CASE RAJATORI

Rajalla Living Lab osallistui Rajalla Kauppakeskuksen yhteyteen rakennettavan Rajatorin kehittämistyöhön maaliskuussa 2011 järjestämällä kaksi erilaista ideointitilaisuutta. Hyödyntäjää Tornion kaupunkia Rajatori-casessa edusti Tornion kaupunginarkkitehti Jarmo Lokio ja kehittäjinä toimivat KTAMK:n henkilökuntaa ja opiskelijoita sekä Lapin yliopiston muotoilijoita. Loppukäyttäjiä edustivat vapaaehtoiset paikalliset asukkaat, jotka olivat kiinnostuneista aiheesta.

Kehittämistehtävän taustat:

Rajalla Living Lab toteutti syksyllä 2010 perustutkimuksen Rajalla Kauppakeskuksessa. Perustutkimuksessa toivottiin Rajatorista paikkaa, jossa ihmiset voivat tavata toisiaan, viettää aikaa ja seurata tapahtumia. Myös ympäristön siistimistä ja rakentamista toivottiin sekä kaupungin kanssa tehtävän yhteistyön tiivistämistä.

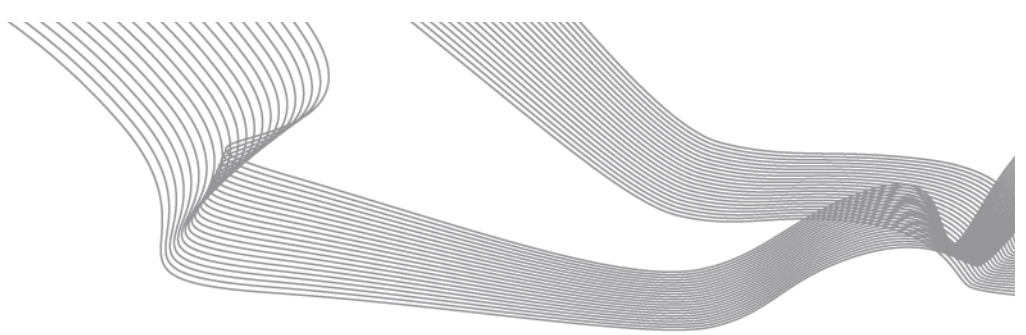
Suunnittelun taustamateriaaliksi saimme kaupunginarkkitehdiltä Rajatorin rakentamisen nykytilanteen ja siihen liittyvää materiaalia. Tavoitteena oli kerätä paljon ideoita Rajatorin viimeisiä suunnitteluvaiheita sekä tulevaa toimintaa silmällä pitäen.

Tavoite: Kerätään mahdollisimman paljon ja monipuolisesti erilaisia ideoita Rajatorin suhteen ja tarjotaan ihmisille helppoja välineitä ideoiden esille tuomiseen.

Kehittämistilaisuuden promoilua – Rajatori-tempaus 19.3.2011

Kauppakeskuksen asiakkailta kysyttiin ideoita Rajatorin rakentamiseen. Ihmiset saivat kirjoittaa ja piirtää ideansa tulostettujen Rajatori-havainnekuvien päälle ja kaikki ideat laitettiin esille muiden nähtäville. Rohkeimmat kuvattiin oman ideansa kanssa, joiltakin dokumentoitiin pelkästään ideat.

Kehittämistyöhön osallistui KTAMK:n henkilökuntaa ja liiketalouden opiskelijoita, jotka jalkautuivat kauppakeskukseen asiakkaiden pariin. Opiskelijoilla oli käynnissä Pk-yrityksen markkinointiviestintä – kurssi, jonka puitteissa he suunnittelivat tapahtumaan liittyvät tiedottamismateriaalit. Lisäksi he kuvasivat ja dokumentoivat tapahtuman.

Puitteet olivat varsin kevyet ja mihin tahansa siirrettävissä, tarvittiin vain pöytä, havainnekuvat ja kyniä sekä teippiä ideoiden esillepanoon. Tempauksessa ei varsinaisesti käytetty palkintoja, mutta muutamille annettiin amk:n mainoskynä palkkioksi, koska kysyivät varta vasten. Aiheesta innostuneita ja kiinnostuneita pyrittiin sitouttamaan kehitystyöhön kutsumalla heidät tulevaan kehittämistilaisuuteen. Heille annettiin mukaan kehittämistilaisuuden käyntikortti, jossa oli aika, paikka ja muut perustiedot tilaisuudesta.

Tempaus oli onnistunut: ihmiset toivat esille ajatuksiaan, havainnekuvat kannustivat ideoimaan ja madalsivat kynnystä tuoda ideoita esille. Ihmiset olivat kiinnostuneita aiheesta ja tulevasta kehittämistilaisuudesta. Kaikki ideat dokumentoitiin kehittämistilaisuuden taustamateriaaliksi.

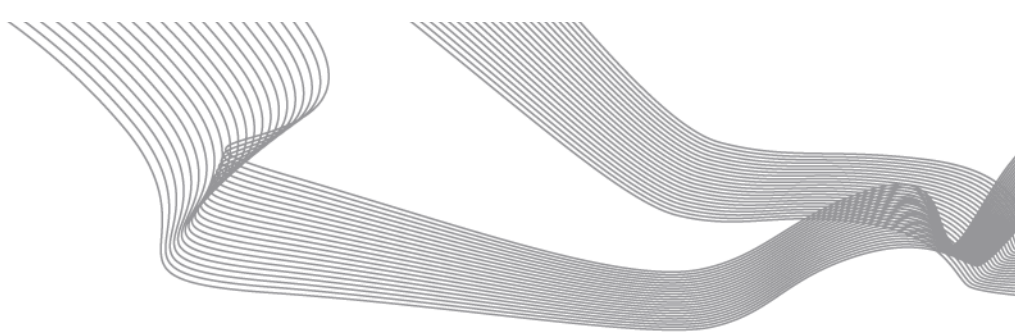
Rajatorin kehittämistilaisuus 22.3.2011

Kehittämistilaisuudessa ihmiset saivat tuoda Rajatori-ideoita esille piirtämällä, kirjoittamalla ja rakentamalla legoilla tai piirtämällä ja protoilemalla suurella piirtotaululla. Tilaisuudessa esiteltiin nopeasti yleisesti Elävä Lappi –hanketta, Rajatorin nykytilannetta sekä Lapin yliopiston Sinco-tilaa.

Tilaisuuteen osallistui KTAMK:n henkilökuntaa, liiketalouden opiskelijoita, Lapin yliopiston muotoilijoita sekä hyödyntäjän edustaja. Liiketalouden Pk-yrityksen markkinointiviestintä –kurssin opiskelijat osallistuivat tilaisuuteen ja kirjoittivat siitä lehti- ja blogiartikkelit. Opiskelijat kartuttivat samalla Living Lab –tietouttaan ja oppivat käyttäjälähtöisestä suunnittelusta.

Tilaisuus järjestettiin KTAMK:n liiketiloissa Liikeikkunassa. Ideointivälineinä käytettiin tulostettuja havainnekuvia, joihin sai piirtää ja kirjoittaa. Visionsa sai rakentaa myös legoilla, mikä oli varsinkin lasten ja lastenmielisten suosiossa. Lapin yliopiston muotoilijat toivat tilaisuuteen palvelujen protoiluun tarkoitettun setin, joka mahdollisti ideoiden piirtämisen suurella piirtotaululla, musiikin ja äänen liittämisen suunnitelmaan sekä idean tai palvelun protoilun torimaisemissa.

Tilaisuuden tunnelma oli rento, avoin ja keskusteleva. Ihmiset kiersivät pisteeltä toiselle ja kehittivät ideoitaan monilla menetelmillä. Kaupunginarkkitehti kiersi kuulemassa ideoita ja keskustelemassa ihmisten toiveista. Tilaisuuden tuloksena syntyi paljon uusia Rajatori-visioita, jotka dokumentoitiin ja toimitettiin kaupunginarkkitehdille sekä kuvina että idealistana.

Yhteenveto:

Rajalla Living Labin osalta Rajatori-casessa toteutettiin vain ideointivaihe. Rajalla Living Lab toi hyödyntäjän, kehittäjät ja loppukäyttäjät yhteen ja mahdollisti heille Rajatorin vuorovaikutteisen suunnittelun. Varsinainen ideoiden arviointi ja toteutus jäi kaupunginarkkitehdin vastuulle, joka huomioi ideoista kiinnostavimmat ja toteuttamiskelpoisimmat.

Kehittämistehtävä ei tullut toimeksiantona, vaan Rajalla Living Lab ehdotti kehittämistehtävää hyödyntäjälle, joka innostui asiasta. Yhteistyö eri osapuolien kesken toimi hyvin. Suunnittelussa ja ideoinnissa keskityttiin havainnollisiin ja helposti lähestyttäviin menetelmiin. Sitouttamisen suhteen ei tehty erityisiä suunnitelmia tai toimenpiteitä. Ihmisiä motivoi osallistumaan kiinnostava kehittämistehtävä, uudenlaiset menetelmät ja mahdollisuus vaikuttaa omaan asuinympäristöön.

Ideointivaihe itsessään oli onnistunut. Ideoita syntyi runsaasti ja hyödyntäjän edustaja oli tyytyväinen tuloksiin. On kuitenkin olemassa riski, että ideat eivät pääse mukaan toteutukseen eikä ideointityöstä ollut selkeää hyötyä Rajatorin rakentamiseen, koska hyödyntäjän sitoutumisesta ei ole varmuutta.